Тақырыбы: Дәлелді медицина – дәрілік заттарды қолдану құралы түрінде. Дәрілік заттарды қате жарнамалаудың белгілері.

Орындаған: Затыбек Д.Н
Тобы:003-1қ
Қабылдаған:____________

Алматы -2016

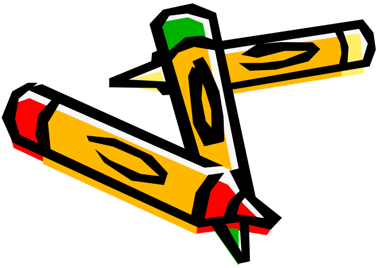

Жоспар

- ***Кріспе***
- ***Негізгі бөлім:***
- *Қоғамдағы емдік дәрілердің маңыздылығы мен қайшылықтары*
- *Фармацевтикалық фирмалар мен қоғам арасындағы байланыс*
- *Дәрілерді қате жарнамалаудағы түсініктер*
- *Емдік дәрілерді алға дамыту- қоғам дамуының негізі*
- ***Қорытынды***
- ***Пайдаланылған әдебиеттер***

Кіріспе

Қоғамдық денсаулық сақтау-, қоғам денсаулығына қолайсыз әлеуметтік факторларды, одан сақтануды, денсаулықты түсіну мақсатында соған қарсы ескертулер, емдік сауықтыру шараларын қарастырады. Халық денсаулығы-Дүниежүзілік денсаулық сақтау ілімі бойынша барлық дене мүшелерімiздің қалыпты қызметі.

Денсаулық 4 деңгейде қаралады:

Жеке адамдардың денсаулығы

Этникалық аз топтардың салауаттылығы

Халық

Қоғам салауаттылығы

ДМ дегеніміз не (EBM)?

- *Дәлелді медицина (ДМ) - нақты науқасқа емдеу әдісін таңдау кезінде дәлелденген ең жақсы клиникалық зерттеулердің қорытындыларын пайдалану;*
- *Ол ен дәлелге негізделген тәжірибе" **Evidence-Based Medicine**"*
- *Ол бұрынғы емдеу, диагностикалау әдістерінен нақты айырмашылығымен ерекшеленетін, дәрігерлерден критикалық бағалауды талап ететін клиникалық медицинаның жаңа бағыты;*
- *ДМ жаңа ғылым емес, бірақ медициналық ақпаратқа талдау жасау, оларды іздестіру, жалпылау, қолданудың жаңа технологиясы;*

ДМ негізгі постулат

- *Әрбір клиникалық шешім қатаң дәлелденген ғылыми дәлелдемелерге сүйене отырып жасалуы керек!*

Қоғамдағы емдік дәрілердің маңыздылығы мен қайшылықтары

Адам ауруларын емдеуде дәрі дәрмектердің маңызы зор. Бірақ науқас адамның организміне дәрінің емдік әсерімен қатар, кейде тіпті оған қауіп төндіретін дер туындататыны да, жағымсыз , зиянды әсері болуы ықтимал. XX ғасырдың басында хлорамфеникол қабылдаған адамдарда агранулоцитоз, жүкті әйелдер талидамид қабылдағанда олардан туған балаларды туа біткен ақаулар болғаны белгілі. Бүгінгі күні дәрілерді пайдаланудан дамитын дерттер күннен - күнге өсіп бара жатыр. Бұл дәрілік дерттер – 3.2% жағдайда адам өліміне алып келеді.

Дәрілік дерттердің дамуына әкелетін себептер

- Ел арасында дәрілерді қабылдаудың көбейіп кетуінен
- Дәрілерді жеңіл табудан адамдардың өзін - өзі емдеудің кеңінен тарап кетуінен
- Дәрілердің жағымсыз әсерлері туралы ел арасында медициналық ақпарттардың болмауы немесе тым аз болуынан
- Ауруларды емдеу үшін көптеген дәрілерді орынсыз тағайындаудан

Дәрілердің жағымсыз әсерлерінің пайда болу сипатына қарай

Тікелей *-дәрілердің жасушалар мен жасушаішілік құрылымдарға тікелей бүліндіргіш әсерлерінен бірден дамиды.*

Салдарлық *-жағымсыз әсерлер дәрілердің салдарынан дамитын екінші құбылыстардың нәтижесінде артынан байқалады.*

Зиянды әсерлердің патогенезіне қарай бөлінеді:

- *Уытты*
- *Аллергиялық*
- *Өспе туындататын канцерогендік*
- *Дәріге тәуелділік*
- *Ұрық дамуына әсер ететін тератогендік*
- *Дәріге тұрақтылық*
- *Дисбактериоз*

Дәрілерді таңдаудағы алғышарттар

Бүгінгі қоғамдағы дәрігерлердің адам денсаулығын емдеу жолындағы қайшылық-дәрі тағайындау, яғни көптеген фармацевтикалық фирмалардың жарнамалауындағы дәрілердің таңдауға түсуі болып табылады. Сондықтан ең бірінші фарм.қ компаниялардан дәріні сатып алмастан бұрын оның фармакодинамикасы мен фармакокинетикасын, тасымалдануы мен биожеткіліктігін, жағымсыз әсерлерін айқындап алу керек.

Фармакомпанияның дәрілік препараттарды шығарудағы талаптар

- Дәрілік препараттардың физиологиялық механизмі, және оның эффективтілігі.
- Препараттың максимальды эффективтілігін анықтау үшін бір топ пациенттермен бірлесіп жұмыс істеу
- Препаратты плацебомен салыстыру, терапевтикалық дозасын бақылау.
- Барлық салыстырылған зерттеулерге диаграмма құру, рандомизацияланған бақылау құру.
- Салыстыру барысында кездескен қателіктер мен жағымсыз теріс әсерлерді есепке алу

***6**. Максимальды визуальды эффект арқылы график құру, ол график сызықтық, логарифмдік шкалалар арқылы дұрыс құрылу керек.*

7. Басқа дәрілер эффектілерімен салыстыру.

***8**. Классикалық иерархия құру арқылы рандомизацияланған бақылау жүргізу, когортты, кездейсоқ зерттеулер арқылы жүйелік метаанализ құру.*

***9**. Препаратты пайдаланған кем дегенде үш адамнан сауалнама алу*

***10**. Препартты сатылымға шығарар алдында тексерілгенін және бағасын көрсету керек.*

Фармацевтикалық фирмалар мен қоғам арасындағы байланыс

1. Дәрігер немесе тұтынушы фармацевтикалық компанияның өкілімен белгіленген уақытта бару, тек өзіне өзін қызықтырған препарат жайында сөйлесу.
2. Әңгіме барысына бақылау жасау, өзіне керекті мәлімет жөнінде ғана сөйлесу.
3. Препарат жайында белгілі журналдарға шығарылған мәліметтер бар екенін сұрау.
4. Осы препартты пайдалану жөнінде маманнан кеңес сұрау.
5. Компаниядан дәрінің қауіпсіздігі жөніндегі талаптар:

   -Қауіпсіздігі: жағымсыз әсер қалдыратын қасиеттері жайында

   -Тасымалдануы: Организмге енгізгеннен кейінгі мүшелерге таралуы, сіңуі.

   -Эффективтілігі: басқа препарттармен салыстырғандағы жоғарғы көрсеткіштер

Дәрілерді қате жарнамалаудағы түсініктер

- *Дәрілердің қате жарнамалап, оның уытты әсерлернің дамуы:*
  - *олардың емдік мақсатта қолданылатын мөлшерлерінен;*
  - *қанда шынайы немесе салыстырмалы түрде тым көбейіп кетуінен;*
  - *оларға организмнің туа және жүре пайда болған*
  - *сезімталдығының көтеріңкі болуынан байқалды.*
- *Дәрілердің уытты әсерлері организмнің даралық реактивтілігінің ерекшеліктеріне байланысты дамуы да ықтимал. Олардың дамуында мүшелердің қызметінің жеткіліксіздігі, адамның тұқым қуалаушылығына байланысты дәрілердің фармакологиялық өзгеру ерекшеліктері де орын алады.*

Қорытынды

Емдік дәрілерді дамыту- қоғам денсаулығын сақтаудың негізгі кепілі болып саналады. Ауруды аңғару, одан сақтандыру және емдеу үшін қолданылатын дәрінің әдеттегі мөлшерін тағайындау дәрігердің міндеті. Алдағы уақытта фармакологиялық компаниялар өз мүддесі үшін емес, халық денсаулығына жағымды әсер ететін препарттарды дайындау керек. Дәлелді медицина мақсаты -сол дәрілердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін салыстыра атқарып халық сауаттылығын көтеру, қоғам денсаулығын дамытуда өзіндік үлестер қосу.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Т.Гринхальх. Основы доказательной медицины.
2. Ә.Нұрмұхамбетұлы. Патофизиология.
3. Энциклопедия. Народной медицины от доктора Ужегова.
4. www.google.kz